

Бердянський державний педагогічний університет

напрямку доцільно вже з молодшими школярами, адже в цьому віці такі стани ще не стали і їх легше корегувати, не дати закріпітись як тенденції поведінки.

Метою дослідження: корекція агресивних тенденцій поведінки молодших школярів, що є підставою для вирішення таких **завдань**:

1. Навчання дітей конструктивних форм поведінки та основ комунікації.

2. Розвиток здібності адекватного сприйняття себе та інших людей.

3. Усунення надмірного напруження і тривожності молодших школярів.

4. Викорінювання бар'єрів, що заважають продуктивним конструктивним діям дітей.

5. Регуляція соціальних відносин дітей.

Для вирішення поставлених завдань було використано комплекс **методів:** *теоретичні*: аналіз, порівняння, систематизація та узагальнення даних на основі вивчення літератури. *Емпіричні*: спостереження за самостійною художньою діяльністю, бесіди з дітьми, педагогічний експеримент.

Провівши теоретико-емпіричне дослідження ми дійшли висновку, що до вивчення дітей схильних до проявів агресії слід ставитись дуже обережно та ретельно. Вихователі нерідко припускаються серйозних помилок, аналізуючи негативні поведінкові прояви дитини поверхово та роблять помилкові припущення щодо причин цих проявів та обирають хибні шляхи виховного впливу на дитину.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іванова В. В. Причини і форми агресивної поведінки дітей / В. В. Іванова // Практична психологія та соціальна робота. – 2000. – № 5. – С. 14-16.

2. Колесіна Т. Д. Діагностика і корекція розвитку дітей, як засіб профілактики відхилень у їх поведінці. / Т. Д. Колесіна // Початкова школа. – 2000. – № 5. – С. 30.

3. Поліщук В. Г. Негативніособистісні утворення в дітей молодшого шкільного віку/ В. Г. Поліщук // Практична психологія і соціальна робота. – 2002. – № 6. – С. 11-13.

Олена Щиковська,

студентка 4 курсу

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Наук. керівник: **Є. Ю. Линдіна**, к.п.н., ст.викл. (БДПУ)

ЗМІСТ І МЕТОДИКА ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З УСУНЕННЯ ПОРУШЕНЬ ВИМОВИ [К], [Г], [Х] У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Актуальність дослідження. Мовлення – це форма спілкування, опосередкована мовою, яка включає процеси побудови та розуміння висловлювання. Мовлення дитини розглядається як специфічна, ієрархічно

організована діяльність. Діти з інтелектуальними порушеннями, не маючи ні вад слуху, ні різких аномалій будови мовленнєвих органів, оволодівають мовленням значно пізніше своїх однолітків з нормальним розвитком. Актуальність і значимість проблеми порушення мовлення та її корекції у дітей з інтелектуальними порушеннями визначається, насамперед, когнітивною функцією мовлення, тісним зв'язком процесів розвитку мовлення та пізнавальної діяльності дитини.

Ступінь досліджуваності проблеми. Порушення мовлення у розумово відсталих школярів досліджували М. Хватцев, Р. Левіна, М. Савченко, Е. Соботович, Р. Лалаєва, В. Тищенко та інші [2]. За даними цих досліджень, у початкових класах допоміжної школи виражені дефекти спостерігаються в 40-60% дітей. В перших класах допоміжної школи, за даними М. Хватцева, число дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку значно вище. Р. Лалаєва зазначає, що розлади мовлення у дітей з інтелектуальними порушеннями виявляються на тлі грубого недорозвинення пізнавальної діяльності, аномального психічного розвитку в цілому.

Метою дослідження було дослідити зміст і методику логопедичної роботи з усунення вад вимови [К], [Г], [Х] у дітей з інтелектуальними порушеннями.

Під час нашого дослідження були використані певні теоретичні методи (аналіз, синтез, порівняння, осмислення та узагальнення положень психологічної, логопедичної літератури), та емпіричні методи (спостереження, педагогічний експеримент).

Головним завданням було: вивчити теоретичні положення, що стосуються особливостей неправильної вимови [К], [Г], [Х] у дітей з інтелектуальними порушеннями та виявити особливості та специфіку змісту і методики логопедичної роботи з усунення порушень вимови цих звуків.

Сутність дослідження. У дітей з інтелектуальними порушеннями вади звуковимови є поліморфними не тільки по симптоматіці, але й за патогенезом та причинною обумовленістю. Одночасно має місце вид недорозвинення мовленнєвої моторики та порушення слухової диференціації звуків. Відзначаються порушення слухової диференціації та аномалії в будові артикуляційного апарату. Порушення звуковимови у розумово відсталих дітей характеризується стійкістю симптоматики. На сьогоднішній день існує багато прийомів для корекції порушень звуковимови [К], [Г], [Х]: за наслідуванням, механічно та змішаним способом, які можна використовувати при інтелектуальних порушеннях, але слід відмітити, що процес корекції звуковимови буде більш тривалим і складнішим, ніж у дітей з нормою [1].

Основні висновки. Таким чином, враховуючи той факт, що в Україні з кожним роком спостерігається суттєве збільшення кількості дітей, які мають порушення мовленнєвого розвитку при інтелектуальних вадах необхідно вдосконалювати вже існуючі підходи до організації та змісту логопедичних та педагогічних процесів, скорочуючи час застосування методик.

ЛІТЕРАТУРА

1. Логопедія. Підручник. / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 776 с.
2. Є. Ф. Соботович. Вибрані праці з логопедії // Укладачі Тищенко В. В., Линдіна Є. Ю. . – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 308 с.